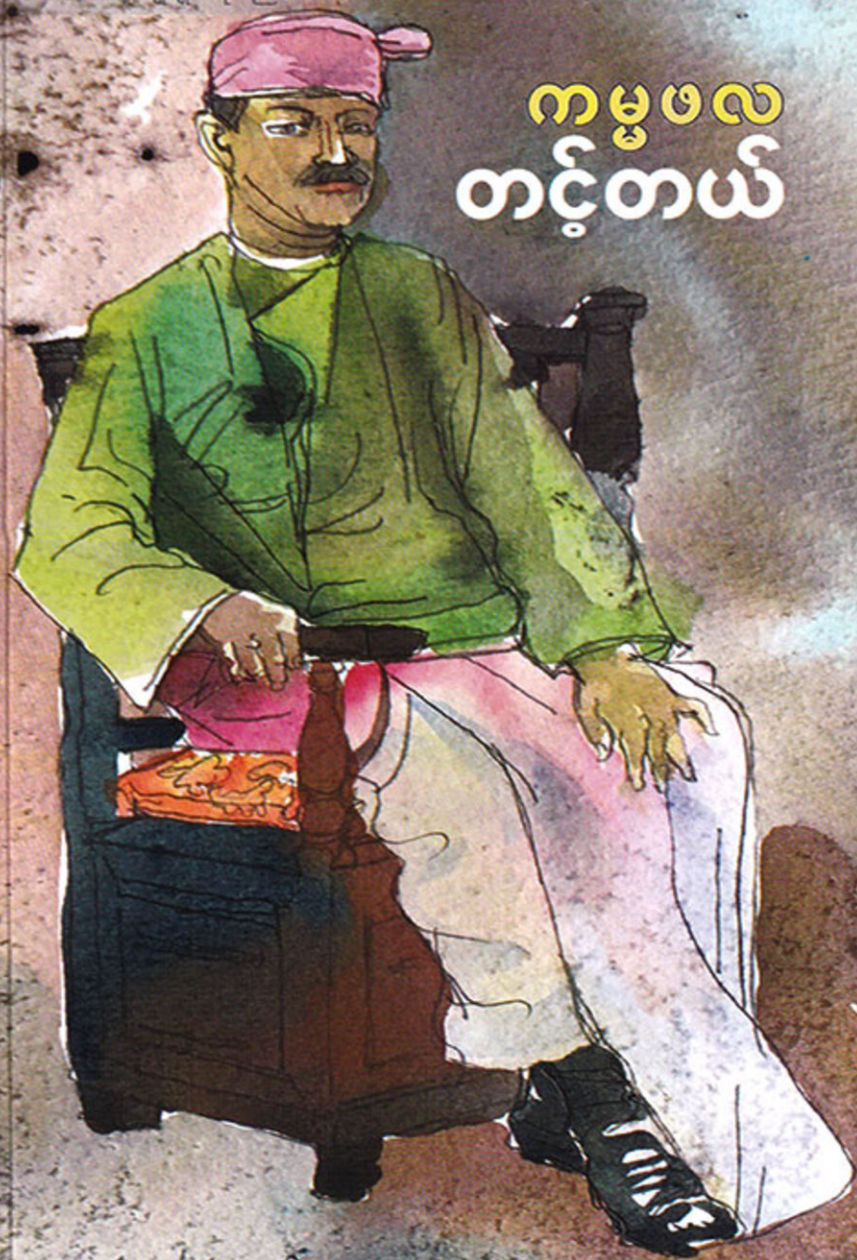


မိတ်ကားချိုချိုအနုပညာ

ကမ္မဗလ တင့်တယ်



၂၀၁၄

မြန်မာ့သမိုင်းနှင့်

ဆရာတက်တိုး ခင်ဗျား

ဆရာခိုင်းထားသည့် အတိုင်း မမှီးဘဲ ပင်ကိုထွက် ဤဝတ္ထုကို ရေးသား၍ တင်ဆက်ပါသည်။

တင့်တယ်
၂၈-၆-၅၁

ကမ္မဗလနှင့် နှစ်လေးဆယ်ခရီး

"အင်း.. နှစ်ပေါင်း လေးဆယ်တောင်မှ ရှိသွားပြီကိုး"

ကျွန်တော်က ဤကဲ့သို့ တွေးလိုက်မိသည်။ အမှတ်မထင် နေခဲ့သဖြင့် သည် အချက်ကို ကျွန်တော် ယောင်၍ မျှပင် မတွေးခဲ့မိဘူးလေ။ မှန်ပါ၏။ ကျွန်တော်၏ စာရေးသက် အချိန်တာသည် နှစ်ပေါင်းလေးဆယ် တင်းတင်း ပြည့်ရုံမျှသာမက စွန်းထွက်၍ ပင် လာနေပြီ ဖြစ်သည်။

မိမိ၏ ကလောင်သက်တမ်းကို မိမိ ဤကဲ့သို့ ပြန်လည် မျှော်မှန်းကာ ကြည့်လိုက်မိသည် မှာ ကား အခြားကြောင့် မဟုတ်၊ ထုတ်ဝေသူများက ကျွန်တော်ရေးခဲ့ဖူးသော 'ကမ္မဗလ' ဝတ္ထုကို ပြန်လည် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရန် ဆွေးနွေးခဲ့စဉ်က 'ဆရာ စာ စပြီးတော့ ရေးတာ ဘယ်နှစ်ကလဲ'ဟု မေးကြသည်။ ကျွန်တော်က "အေးဗျ.. ကျွန်တော် စာ စပြီးတော့ ရေး

တာဟာ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်သားလောက် ကတည်းကပါပဲ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်ဟာ အပြင်စာကို ဖတ်တဲ့ ဝါသနာစပြီး စွဲနေပြီလေ... ‘ကြည့်တော်မူ’ မဂ္ဂဇင်းခေတ်ရဲ့ နောက်ပိုင်း... ‘ဒဂုန်’မဂ္ဂဇင်းနဲ့ ‘ကဝိမျက်မှန်’ မဂ္ဂဇင်း အပြိုင်အဆိုင်ကျဲနေကြတဲ့ ခေတ်တုန်းကပေါ့။ အဲ.. လေးငါးနှစ်လောက် အပြင်စာကို စွဲလာခဲ့တော့ ထုံးစံအတိုင်းပေါ့ဗျာ.. တော်လွန်းအားကြီး၍ ကိုယ်တိုင်ရေးချင်တဲ့ စိတ်က ပေါ်ပေါက်လာစမြဲပေပဲ.. ဟု ဖြေလိုက်မိသည် ။

အမှန်အတိုင်း ခန့်မှန်းချက် ထုတ်ရပါလျှင် ကျွန်တော် စာတိုစာစ ကလေးများကို ရေးသားနေခဲ့သည် မှာ ကား ခုနစ်တန်း ကျောင်းသားကလေး အရွယ်ကပင် ဖြစ်သည် ။ သို့သော် ဘယ်စာပေတိုက်ကိုမှ ပို့ဖြစ်သည် ပို့ရစကောင်းမှန်းလည်း မသိ၊ ဆယ်ကျော်သယ်အရွယ်၏ စိတ်ကစားခြင်း သက်သက်မျှသာ ဖြစ်ခဲ့၏။ စာရေးဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်၍ လာရန် စိတ်ကူးမျှမထည့်ခဲ့၊ စာရေးဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်လာရန် ရည်ရွယ်ချက်လည်း မရှိ၊ ကြိုးလည်း မကြိုးစားခဲ့။

သို့သော် တစ်ခုတော့ရှိသည် ။ ကျောင်းစာမှ အပ ဖြစ်သော အပြင်စာတွေကို ကျွန်တော်သည် မြန်မာစာကို ကောင်းကောင်း ဖတ်တတ်သော အရွယ်လောက်က စတင်၍ ကျွန်တော်ဖတ်သည် ။ တဖြည်းဖြည်း စာဖတ်ကျင့် ရလာသည် ။ နောက်ဆုံးတွင် ကောက်ရိုးမပေါက် မြက်မပေါက် ဟု ဆိုရမလောက်ပင် ငရုတ်သီး ကြက်သွန်ထုပ်သော စက္ကူပေါ်က စာများ အထိ ဖတ်လာသည် ။ ကျွန်တော် စာစွဲ လာပြီ ဆိုပါစို့။

ဤအဆစ်အပိုင်းတွင် ကျွန်တော်သည် စာဖတ်ဝါသနာပါသူ ဒေါ်ကြီးတစ်ယောက်၏ အိမ်တွင် ယာယီအားဖြင့် နေထိုင်ရန် အကြောင်းဖြစ်လာသည် ။ ဒေါ်ကြီးသည် သင်္ဂြိုဟ်ကိုးပိုင်း ကျွတ်သူ ဖြစ်သည် ။ စာအလွ

နိဖတ်သည် ။ သူ့အိမ်တွင် စာနယ်ဇင်းတွေ တစ်ပြုံတစ်ခေါင်းကြီး ရှိသည် ။ ကျောင်းသားရွယ် ကျွန်တော်နှင့် အပြင်စာတို့ ထိတွေ့လာသည် ။ နောက်ဆုံးကျတော့ ကျွန်တော်သည် ကျောင်းစာ ကြမ်းပိုးသာမက အပြင်စာကြမ်းပိုးပါ ဖြစ်လာသည် ။

စာဆိုသည် မှာ တစာစာနေရသည် ဟူ၍ အဆိုရှိသည် ။ ကျောင်းစာနှင့် ပတ်သက်သော အဆိုဖြစ်သည် ။ ကျွန်တော်၏ အဖို့ တွင် မူကား ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ခုနစ်တန်းအရွယ် ကျောင်းသားကလေး ဘဝလောက်ဆီက ပင်လျှင် ကျောင်းစာကို တစာစာ နေခဲ့သည် သာမက အပြင်စာကိုပါ တစာစာ စတင်၍ နေလာခဲ့သည် ။

ဖြစ်မြဲထုံးစံအတိုင်းပင် ကျွန်တော် အပြင်စာတွေကို အဖတ်များ လာသောအခါ ‘စာဖတ်ဝါသနာ ထုံသည်’ ဆိုသော အဆင့်သို့ ကူးပြောင်းမှန်း မသိ ကူးပြောင်းလာသည် ။ အပြင်စာတွေကို ဖတ်သည် ထက် ဖတ်၍ လာသောအခါ မိမိဖတ်သော အပြင်စာမှားတွေကို လက်တည့်စမ်းကာ ရေးကြည့်ချင်သော စိတ်ကလေးက အညွန့်တိုး၍ လာခဲ့လေသည် ။

ထိုစိတ်ကလေးသည် ဘယ်အချိန်က ကျွန်တော့်တွင် တိတ်တိတ်ကလေး ချောင်ခိုကာ ဝင်ရောက်ပုန်းအောင်းနေခဲ့သည် မသိပေ။ စာရေးရာ၌ သန္ဓေတည်ချိန်သည် အခြားသော သန္ဓေတည်ချိန်များ ၏ နည်းတူပင် လျှင် နေ့ရက်နာရီအတိအကျ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ရန် အလွန် ခဲယဉ်းပါ၏ ။ တိုတိုကလေးပြောရလျှင် စာဖတ်လျှင် စွဲသောအခါနှင့် မရှေးမနှောင်းပင် စာရေးချင်သော ဉာဉ်ကလေးကလည်း ကပ်၍ ပါလာသည် ဟု ဆိုပါက အမှန်နှင့် တော်တော်ကလေး နီးစပ်သည် ဟု ဆိုနိုင်မည်ထင်ပါ၏။

ကျွန်တော်သည် ကျောင်းသားကလေးဘဝက ကျောင်းသားကြီး ဖြစ်လာသည် ။ အလားတူစွာပင် တွေ့သမျှ စာတိုစာစတွေကို ဖတ်နေရာက

စာမှန်သမျှ ဖတ်စရာချည့်သာ ဖြစ်သည် ဟူသော အဆင့်ကို ရောက်လာသည် ။

ဖတ်လွန်းအားကြီးတော့ ကိုယ်တိုင်ရေးကြည့်ချင်လာသည် ။ ဤတွင် ကျွန်တော်သည် တောက်တိုမည်ရ စာကလေးတွေကို ရေးစပြုလာသည် ။ ထိုအချိန်အခါက ကျောင်းသင် မြန်မာစာတွင် ကဗျာကိုပါ သင်ရသဖြင့် မတောက်တစ်ခေါက် ကဗျာကလေးတွေကိုလည်း ဆင်ကန်းတောတိုး ရေးစပ်လာသည် ။

ပြန်၍ တွေးမိသောအခါ၌ ရယ်ချင်သော စိတ်ကလေး ပေါ်လာပြန်သည် ။ မှတ်မိ၍ နေပါသေးသည် ။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်ဆီလောက် ဖြစ်မည်ထင်သည် ။ အတိအကျတော့ မမှတ်မိ။

ကျွန်တော် အထက်တန်းကျောင်းသားဖြစ်၍ နေချိန် ဖြစ်သည် ။ ကျောင်းစာသင်ခန်းများ ၌ ပထမအစမ်းစာမေးပွဲ စစ်နေသည် ။ ကျွန်တော်က စာဖြေကျောင်းသား ဖြစ်သည် ။ မြန်မာစာမေးခွန်းတွင် ဆရာက ကဗျာအခံ တစ်ပိုဒ်ကို ကျောက်သင်ပုန်းကြီးပေါ်၌ ရေးပေးသည် ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။

ကွာတာလီ ဉာဏ်အဆီ မည်မျှသို့ သည် ကမျှော်ပေါ့။

ကွာတာလီ တက်(စ်) ခေါ် သုံးလတစ်ပတ် စာမေးပွဲတွင် တပည့်များ ၌ ကဗျာ၏ အဆီ ဉာဏ်ရည် မည်မျှရှိသည် ကို ဆရာက စောင့်မျှော်နေပါပြီ ဟူသော အချက်ကို မြန်မာစာဆရာက ကဗျာအခံပိုဒ် မေးခွန်းကို ရေးသားကာ သင်ပုန်း၌ တင်၍ ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ တပည့်များက အအုပ်ပိုဒ်အဖြေကို ဖြည့်၍ ရေးရမည်ဖြစ်သည် ။

ကျွန်တော်က စာတိုစာစ ပေါက်ကရများကို ဖတ်ထားသူ ဖြစ်သည် ။

ကဗျာကိုလည်း သိပ်သိဟန်ကား မဟုတ်၊ တစ်ခုတော့ သိသည် ။ ကဗျာ ရေးလျှင် ကာရန်ပါရမည် ဆိုတာကိုတော့ သိသည် ။ ထို့ကြောင့် ဆရာ၏ အခံပိုဒ်က (ပေါ့)ဆိုသော စကားလုံးကို (အော့) ကာရန်နှင့် အအုပ်ပိုဒ်က အဆုံးသတ်ရမည် ဆိုတာကိုတော့ သိသည် ။

သို့နှင့် ကျွန်တော်က အအုပ်ပိုဒ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ရေး လိုက်လေသည် ။

စာမေးတဲ့ ပွဲ- ဘာရေးမတဲ့ လဲ- ရပ်စဲပါတော့...

အမှန်အတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည် ။ ကျွန်တော် ကဗျာတွေ ဖတ်သော်လည်း ကဗျာကို (ကာရန်ပါသည်) ဆိုသော အချက်ကလွဲ၍ များများ စားစား သိသူမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဆရာ၏ အခံပိုဒ်က (ပေါ့)ကို (တော့)နှင့် အအုပ်ပိုဒ်က အဆုံးသတ်ရမည်ကိုတော့ နားလည်ထားသည် ။

ကျွန်တော်၏ အဖြေလွှာကို ကြည့်ကာ ဆရာ တဝါးဝါး ရယ်လေတော့သည် ။ ပြီးမှ ဆရာက "မင်း ကဗျာမရေးတတ်တာနဲ့ တော့ စာမေးပွဲကို ရပ်မထားပါစေနဲ့ ကွာ"ဟု မှတ်ချက်ချလေသည် ။ ပြီးမှ တပည့်များ ရေး၍ အဖြေပေးသင့်သော အအုပ်ပိုဒ်ကို သင်ပုန်းကြီးတွင် တင်ပေး၏။

မေး။ ။ ကွာတာလီညဏ်အဆီ မည်မျှသို့ သည် ကမျှော်ပေါ့။

ဖြေ။ ။ ပဒုမံ ဥဒကံတိမ်အနက်ကို ချိန်စက်ပါတော့။

ကျွန်တော်သည် ကဗျာကို ကြောက်၍ သွားလေသည် ။ ဆရာ၏ အမေးကို တပည့်ပြန်၍ ဖြေလေဟန် အခံပိုဒ်ကို ဆရာရေးပြသည် မှာ ကား ကြောက်စရာ ကောင်းလောက်အောင်ပင် တိကျ ပြည့်ဝလှပါပေသည် ။

ကဗျာကို ကြောက်သွားသော ကျွန်တော်သည် စကားပြေဘက်ကို ဦး

လှည့်လာသည် ။ ကျောင်းစာမဟုတ်သော အပြင်စာတွေကို လက်တည့် စမ်းသည် ။ စမ်းသည် ထက် စမ်း၍ လာသည် ။ ရေးမိသမျှ၊ ရေးဖြစ်သမျှ တို့ ကိုမူ မည်သူ့ကိုမျှ မပြဘဲ ဖိုင်တွဲတစ်ခုနှင့် စုစည်းသိမ်းဆည်း၍ ထား ၏။ ကိုယ့်လက်ရာကို ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းသာလျှင် ကျေနပ်နှစ်သက်၍ နေသော အဆင့် ဖြစ်ခဲ့လေသည် ။

သို့နှင့် တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်လာ၏။ ရောက်သော ခေတ်မှာ ကား နှစ်ပဲတန် ဝတ္ထုများ ခေတ်စားနေသော ‘ရွှင်ပျော်ပျော်’ခေတ်ဖြစ်ရာ ဝတ္ထုရေးချင်သောဉာဉ်က ပြန်လည်ထကြွကာ ရွှံ့ပိုးထိုး၍ လာပြန်လေသည် ။ ထို့ကြောင့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ရေး၍ ပို့ကြည့်၏။ ပထမ၌ မစွံချေ။ အယ်ဒီတာ အဖွဲ့က ပယ်ချခြင်းကို သုံးလေးကြိမ်ခံရပြီးမှ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် အရွေးခံရ၏။ ပုံနှိပ်စာလုံးနှင့် ပြန်၍ ဖတ်ရ၏။ ထို့နောက်တွင် မူကား ဝတ္ထုနှင့် အဆက်ပြတ်၍ သွားရပြန်လေသည် ။ အကြောင်းမှာ မူ ဝတ္ထုမှာ မသေမချင်း ရေးချင်သောအခါတွင် ကောက်၍ ရနိုင်သည် ဖြစ်လျက် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့မှာ ကား အချိန်ရှိခိုက် လုံ့လစိုက်မှ ကိုယ်ပိုင်ကိုယ်ဆိုင် ရရှိမည် ဖြစ်သည် ကို စဉ်းစားမိသောကြောင့် ဖြစ်လေသည် ။

တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရပြီးနောက် ကျောင်းဆရာဘဝသို့ ရောက်၏။ ယင်းမှ တစ်ဆင့် တက္ကသိုလ်တွင် ဥပဒေတန်း ဆက်၍ တက်၏။ ဤကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် စာတိုစာစ ကလေးများကို အခါအခွင့်ကြိုတိုင်း ရေးသား၏။ သိမ်းဆည်းထား၏။ သို့သိမ်းဆည်းထားသော ဝတ္ထုတိုကလေးတစ်ပုဒ်ကို တက္ကသိုလ် ကျောင်းတိုက် မဂ္ဂဇင်းစာတည်းက ဖတ်မိကာ ယူ၍ တက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း၌ သုံးလိုက်၏။ ယင်းဝတ္ထုတို ကလေး၏ အမည်မှာ ကား ‘သံသယ သံသရာ’ ဖြစ်လေသည် ။

စစ်ပြီးခေတ်၌ လခစား ဝင်၍ လုပ်၏။ လွတ်လပ်ရေး ရအံ့ဆဲဆဲ

အချိန်ကာလ ဖြစ်၏။ လုပ်ရသောအလုပ်မှာ ပြန်ကြားရေးဌာနတွင် ဖြစ်သည် ။ ထိုစဉ်က ပြန်ကြားရေးဌာန၏ ဦးစီးဦးကိုင်များက အများကြိုက်စာစောင်ကလေးတစ်ခုကို ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်သည် ။ သို့စီစဉ်ရာ၌ တာဝန်ထမ်းရလေရာ သီတာလေး ပုံနှိပ်စက်နှင့် ဆက်သွယ်မိ၏။ သီတာအေး ပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင်သည် လစဉ် မဂ္ဂဇင်းတစ်အုပ်ကို ထုတ်ဝေရန် ကြံရွယ်နေခိုက် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စာရေးသူ၏ ‘သံသယ သံသရာ’ကို ဖတ်ဖူးထားသော သူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် စကားစပ်မိကြကာ လစဉ်မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရေးတွင် ပါဝင် စိုင်းပြင်းပေးရလေသည် ။ မဂ္ဂဇင်းထွက်လာသောအခါ တော်တော်ကလေး အပြင်စာ ရေးဖြစ် လာလေသည် ။ ကလောင်အမည်ကိုလည်း စာဖတ်ပရိသတ်က လက်ခံစ ပြု၍ လာသည် ။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးရ၏။ မကြာမီပင် ကံပို့သဖြင့် နိုင်ငံခြားသို့ ရောက်သွားရလေသည် ။

နိုင်ငံခြား တိုင်းတစ်ပါးသို့ ရောက်သွားရသောအခါ မိမိဌာနီ မြန်မာပြည်ကို ပြန်လည်တသ အောက်မေ့သောစိတ်က မပြေမလည်နိုင် ဖြစ်ရ၏။ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ပတ်ဝန်းကျင် ကင်းမဲ့သော ခရစ်ယာန်နိုင်ငံ ဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အရိပ်ဆာယာကို တောင့်တမ္ပတ်သိပ်လာရ၏။ ယင်းမှ တစ်ဆင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ အခြေခံသော စာတစ်ပုဒ်ကို ရေးသားရန် ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာရပေသည် ။

ဆန္ဒရှိသည့်အတိုင်းပင် ဝတ္ထုလုံးချင်းတစ်ပုဒ်ကို ရေးသား၏။ ပြီးလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်မြို့ရှိ သီတာအေး ပုံနှိပ်တိုက်သို့ ပို့ လိုက်လေသည် ။ ထိုစဉ်အခါက သီတာအေး ပုံနှိပ်တိုက်သည် လုံးချင်းစာအုပ်များသာမက လစဉ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်းပါ ထုတ်ဝေ၍ အင်အားအရှိန် အလွန်ကောင်းနေပြီ ဖြစ်လေသည် ။

ဤနေရာတွင် ခပ်ဆန်းဆန်းကလေးတစ်ခု ကြုံရ၏။ နိုင်ငံခြားမှ နေ၍ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လုံးချင်းဝတ္ထုစာမူကို ပေးပို့စဉ်အခါက လန်ဒန် ကမ်းနားလမ်း စာတိုက်မှ ဖြစ်၏။ စာမူအထုပ်ကို မျက်နှာဖြူ စာတိုက်စာရေးမက အလေးချိန်၍ ကြည့်ရာ မြန်မာအချိန် နှစ်ဆယ်သား အစိတ်သားလောက် ရှိနေ၏။ ထိုအခါ စာတိုက်စာရေးမက လေကြောင်းစာအဖြစ်ဖြင့် ပို့လျှင် စရိတ်ပိုကုန်မည်။ ပါဆယ်ထုပ်အဖြစ်ဖြင့် ပို့လျှင် စရိတ်သက်သာမည်ဟု အကြံပေး၏။ ထို့ကြောင့် လေကြောင်းပါဆယ်ထုပ် အဖြစ်ဖြင့် ပို့ရလေသည် ။

ဤတွင် ခပ်ဆန်းဆန်း ဖြစ်လာပြန်၏။ ဝတ္ထုစာမူ အထုပ်ကို ‘ပါဆယ်’ထုပ်အဖြစ် ပို့သောအခါ ပါဆယ်ထုပ်တွင် ပါသော ပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးကို ဖော်ပြရ၏။ ထိုတန်ဖိုးအတိုင်း အာမခံလုပ်ရ၏။ သို့နှင့် စာမူအထုပ်သည် လေကြောင်းခရီးဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်သွားလေသည် ။

မြန်မာနိုင်ငံကို ရောက်သွားသောအခါ ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးက ပစ္စည်းတန်ဖိုး ဖော်ပြထားသော စာမူထုပ်ကို တန်ဖိုးသတ်မှတ်ထားသော ‘ဝင်ကုန်’အဖြစ်ဖြင့် အကောက်ခွန် တောင်းလေတော့သည် ။

ပေးဆောင်ရသော အကောက်ခွန်မှာ ကား များ လှ၊ သို့သော် ခပ်ဆန်းဆန်းကလေးကား ဖြစ်နေ၏။ မြန်မာစာရေးဆရာ တစ်ယောက်က မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားသော မြန်မာဇာတ်လမ်း သက်သက်ဖြစ်သည့် မြန်မာဝတ္ထုစာမူသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာရာ၌ မြန်မာစာပို့တိုက်ဌာနက ‘ဝင်ကုန်’အဖြစ်ဖြင့် ဆီးကြို၍ အကောက်ခွန် တောင်းခံယူခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထိုအဖြစ်မျိုးကား သာမန်အားဖြင့်ဆိုပါက ကြံတောင့်ကြံခဲ ဖြစ်သည် ဟု ဆိုချင်ပေသည် ။

ယင်းသည့် ဝတ္ထုမှာ ကား ဤ ‘ကမ္မဗလ’ ဝတ္ထုပင် ဖြစ်သည် ။

သီတာအေး ပုံနှိပ်တိုက်က ‘ကမ္မဗလ’ကို ပထမအကြိမ် ထုတ်ဝေပြီး နောက် စာပေဗိမာန်ဆု အဖြစ် စဉ်းစားခြင်း ခံခဲ့ရဖူး၏။ သို့သော် မရခဲ့ချေ။

စာရေးသူကိုယ်တိုင်က ‘ကမ္မဗလ’သည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို အခြေခံထား၍ ရေးသားသော ဝတ္ထုဖြစ်သဖြင့် စာပေဗိမာန်ဆုကို ရကောင်းရနိုင်စရာ ရှိသည် ဟူ၍ မျှော်လင့်ခဲ့မိရိုး မှန်ကြောင်း ဝန်ခံရမည်။

သို့သော် ဤနေရာ၌ လည်း ခပ်ဆန်းဆန်းပင် ကြုံရပြန်၏။

စာပေဗိမာန်ဆုအတွက် ‘ကမ္မဗလ’ကို စဉ်းစားရာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ၏ ကံ-ကံ၏ အကျိုး ယုံကြည်မှု အကြောင်းကို အခြေခံထား၍ ရေးသားထားခါမှ ပင် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းထဲ၌ "လူသတ်သော အကြောင်းတွေများ လွန်းသည် " ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို တကယ်တမ်း ကြည်ညို လေးစားလွန်းလှပါသည် ဆိုသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဘုရားဒါယကာ ကျောင်းဒါယကာ အကြီးအကဲတစ်ဦး၏ ရွှေဘောတော်အတိုင်း ပယ်ချခြင်းကို ခံခဲ့ပေသည် ။ ယင်းသည် လည်း ခပ်ဆန်းဆန်းကလေး အချက်ပင်ဖြစ်သည် ။

‘ကမ္မဗလ’ကို သီတာအေး ပုံနှိပ်တိုက်က ထုတ်ဝေပြီးနောက် နှစ်အတန်ငယ် ကြာသောအခါ ‘နှလုံးလှ’စာပေတိုက်မှ ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံ ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြန်လေသည် ။

ယခုအခါ တတိယအကြိမ်အားဖြင့် ‘အောင်ကျော်ဦး’ စာပေတိုက်က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြန်သည် ။

မိမိ ကိုယ်ပိုင်စာမူကို မိမိကိုယ်ပိုင် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး လုပ်ငန်းမရှိပါဘဲလျက်နှင့် တတိယအကြိမ်အထိ ပြန်လည် ထုတ်ဝေရခြင်းသည် လည်း ခပ်ဆန်းဆန်းပင် ဖြစ်သည် ။

အထက်ပါတို့ သည် ကား စာပေလောက အတွင်းသို့ စာရေးသူ ရော
က်ရှိလာရပုံ အကျဉ်းချုပ်နှင့် ‘ကမ္မဗလ’၏ ဖြစ်စဉ် အကျဉ်းချုပ်တို့ ပင်
ဖြစ်၏။

‘ကမ္မဗလ’နှင့်ပတ်သက်၍ စာရေးသူ ရရှိအပ်သော သင်ခန်းစာတစ်
ရပ်မှာ ကား... ပင်ကိုရေး စာမူတစ်ပုဒ်သည် ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ
သင့်တင့်သော၊ အရည်အသွေးပြည့်ဝသော စာမူသာ ဖြစ်ပါက တစ်ကြိမ်
နှင့် တိမ်မြုပ်သွားသည် ဟု မရှိဘဲ အခိုက်အတန့် အားလျော်စွာ မည်သ
ည့်ခေတ်တွင် မဆို ပြန်လည် ပေါ်ထွက်လာနိုင်စွမ်း ရှိသည် ဟူသော သ
င်ခန်းစာပင် ဖြစ်ပါသည် ။

စာပေဝန်ထမ်း တစ်ဦးအနေဖြင့် ရပ်တည်လာခဲ့သည် မှာ နှစ်ပေါင်း
လေးဆယ်ကျော် ရှိခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည် ။ ရေးသားခဲ့သော စာများမှာ လည်း
မှတ်မိသည့် အရေအတွက်ထက် မမှတ်မိသည် တို့ က ပိုမို၍ အရေအတွ
က် များ ပြားနေပြီ ဖြစ်ပါသည် ။

ဤမျှအထိ ရေးသားလာခဲ့ရသော စာအမျိုးအမည်ပေါင်း များ စွာတို့
အနက်တွင် ကိုယ့်စာကို ပြန်၍ တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် ကျေနပ်အားရသော
(ယခုအထိ) တစ်ခုတည်းသော စာမူမှာ ကား ‘ကမ္မဗလ’ဝတ္ထုပင် ဖြစ်ပါ
၏။

ကိုယ့်ငါးချဉ် ကိုယ်ချဉ်သည် ဟု ဆိုစရာဖြစ်စေကာမူ စာရေးသူ၏
အဖို့ မှာ ‘ကမ္မဗလ’သည် အားရစရာ အကောင်းဆုံး ပင်ကိုယ်ရေးဝတ္ထု
ဟု ယူဆပါသည် ။ စာဖတ်သူသည် လည်း ‘ကမ္မဗလ’ကို ဖတ်ပြီးသောအ
ခါ၌ ကျေနပ်အားရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည် ။

ကြိုးတိုက်ထဲက မှတ်တမ်း

ဤဝတ္ထုကို ရှုမဝ ကိုကျော်အတွက် အထူးတလည် ရည်ညွှန်း၍ ရေးသား၏။ အကြောင်းမူကား ကံ-ကံ၏ အကျိုးကို ဟောသော ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်ကို ကိုကျော်သည် တကယ် ယုံကြည်လေးစားသူ ဖြစ်လျက် သူမဂ္ဂဇင်းထဲ၌ မိမိ မောင်မောင်တွေ မျိုးစုံပါသော်လည်း မဂ္ဂဇင်း ပထမ မျက်နှာ၌ (ရတနာတြိနမာမိ) ဟူသော စာလုံးကလေးများကို ထည့်ရမှ ကျေနပ်သူမို့ပင် ဖြစ်ပေသည် ။ ကျွန်တော်ကား ကိုကျော်နှင့်တွဲ၍ ရှုမဝ၌ စာရေးနေစဉ်က ကံကိုမယုံသူ ဖြစ်သည် ။ ဘိလပ်သို့ လာခါနီးခါမှ ကံတရား၏ အကျိုးကို ယုံကြည်စရာအဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို သိရ၍ ယုံခဲ့၏။ ဘိလပ်သို့ရောက်ခါမျှ ဗုဒ္ဓဘာသာကို နစ်နစ်ကာကာ ယုံကြည်စိတ် ပေါ်ခဲ့ပေရာ လူ၏ အဖြစ်ကား ဆန်းလှပေသည် ။ ထားတော့။

ဤဝတ္ထုရေးသားရန် ဇာတ်ကြောင်းကို ဘိလပ်သို့မထွက်ခဲ့ခင် က လေး၌ ကျွန်တော်ရ၏။ သို့ရသည် မှာ ၄၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလဆန်းကပင် ဖြစ်ပေသည် ။ ကျွန်တော် တစ်နေ့၌ အလကားနေရင်း ပျင်းရိနေစဉ် ရာဇဝတ်ဘက် ရာထူးကြီးတစ်ခု၌ ထမ်းရွက်နေသော ဦးလေးတော်တစ်ယောက်က "ညစာ လာပြီး စားလှည့်၊ ပြီးတော့... ဝတ္ထုရေးဖို့ ဇာတ်လမ်း တစ်ခုလည်း ပေးမယ်၊ ဒီကနေ့ညနေ လာခဲ့"ဟု စာတိုကလေး တစ်စောင် လူလွှတ်၍ ပို့၏။ ပျင်းပျင်းရိရိနှင့်ပင် ဦးလေးထံ ရောက်ခဲ့၏။ ထမင်းစားပြီးသောအခါတွင် အကြောင်းကို သိနေသော ဦးလေးက "ကိုင်း- ကံကို မယုံတဲ့ ကောင်.. ဟောဒါကို ဖတ်စမ်း"ဟု စက္ကူထပ်ကြီး တစ်ထပ်ကို

ထိုးပေး၏။ ကျွန်ုပ်ဖတ်၍ ကြည့်ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပေသ
ည် ။
